

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มผว.) Human Rights and Development Foundation

เลขที่ 109 ซอยสิทธิชน ถนนสุทธิสารวิจิตร แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
109 Soi Sitthichon, Suthisarnwinichai Road, Samsennok, Huaykwang, Bangkok 10310
Tel: (+662)277 6882/277 6887 Fax: (+662)277 6882 ext 108 E-mail: info@hrdfoundation.org

เผยแพร่วันที่ 19 มกราคม 2560

ใบแจ้งข่าว

มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา ทำหนังสือถึงประธานศาลฎีกา

กรณีทนายความของผู้เสียหายคดีค้ามนุษย์ด้านแรงงานในกิจการประมง ไม่ได้รับอนุญาตให้พบผู้เสียหายในฐานะลูกความในคดี

จากกรณีที่แรงงานข้ามชาติ ชาวกัมพูชา จำนวน 15 ราย ซึ่งเป็นแรงงานในกิจการประมง ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐไทยเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2559 และเข้าสู่กระบวนการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดระนอง ได้ยื่นฟ้องผู้กระทำความผิดต่อศาลจังหวัดระนองในข้อหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 และประมวลกฎหมายอาญา (คดีหมายเลขดำที่คตม. 2,4/2559) มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา ได้มีหนังสือถึงกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อเข้าเยี่ยมและเสนอความช่วยเหลือทางกฎหมาย ตามสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญา โดยผู้เสียหายได้ตกลงแต่งตั้งให้ทนายความของมูลนิธิทำหน้าที่ในฐานะทนายความเพื่อช่วยเหลือทางกฎหมายตามกระบวนการยุติธรรมไทย และผู้เสียหายได้รับอนุญาตให้เข้าเป็นโจทก์ร่วมในคดีดังกล่าว โดยเมื่อเดือนมิถุนายน 2559 ทนายความของโจทก์ร่วมได้มีการยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดระนองเพื่อให้พิจารณานุญาตให้มีการโอนคดีไปพิจารณาที่ศาลอาญา แผนกคดีค้ามนุษย์ เนื่องจากมีเหตุการณ์ที่เชื่อได้ว่าอาจทำให้ผู้เสียหายมีข้อกังวลด้านความปลอดภัย แต่ศาลฎีกาพิจารณาคำร้องแล้วไม่อนุญาต โดยเห็นว่าคำร้องของทนายโจทก์ร่วมยังไม่เพียงพอให้รับฟังได้ว่า อาจมีการขัดขวางการพิจารณาหรือกลัวว่าอาจเกิดความไม่สงบหรือเหตุอย่างอื่น หรืออาจเกิดผลกระทบต่อประโยชน์ที่สังคมอื่นของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 26 (ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://hrdfoundation.org/?p=1600>)

อนึ่ง เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560 ระหว่างที่ศาลจังหวัดระนองได้กำหนดให้มีการสืบพยานโจทก์ ในคดีหมายเลขดำเลขที่คตม. 2,4/2559 โดยมีพยานชาวกัมพูชา ซึ่งเป็นผู้เสียหายในคดีค้ามนุษย์และเป็นโจทก์ร่วมในคดี ได้ยื่นเบิกความต่อศาล และทนายความของโจทก์ร่วมได้ทำหน้าที่ทนายความระหว่างการสืบพยาน ปรากฏว่า ทนายความจำเลยได้แถลงคัดค้านคำถามของทนายความโจทก์ร่วมต่อศาล โดยให้เหตุผลว่าทนายความโจทก์ร่วมใช้คำถามนำระหว่างการซักถามพยานดังกล่าว และขอให้ศาลพิจารณาร่างการทำงานของทนายความโจทก์ร่วม เนื่องจากมีข้อสังเกตว่าภายหลังจากที่ผู้เสียหายได้ยื่นคำร้องขอเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการพร้อมทั้งได้มีการยื่นคำร้องขอแต่งตั้งทนายความแล้วนั้น ผู้เสียหายเบิกความต่อศาลด้วยข้อความที่มีความแตกต่างกับบันทึกคำให้การของผู้เสียหายซึ่งเคยให้การไว้ในชั้นพนักงานสอบสวนในหลายประเด็น ทั้งพยานที่เป็นโจทก์ร่วมทั้ง 11 ปากเป็นพยานคู่ทั้งหมดจึงขอให้ศาลเป็นผู้ควบคุมดูแลพยานปากโจทก์ร่วมที่ 8 ระหว่างพัก เพื่อไม่ให้จำเลยเสียเปรียบ โดยทนายโจทก์ร่วมคัดค้าน ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีนี้มีโจทก์ร่วมถึง 11 คน ซึ่งต่างอ้างว่าเป็นผู้เสียหายในคดีประกอบกับการซักถามและถามค้านพยานใช้เวลานาน ทั้งยังได้เคยสืบพยานก่อนฟ้องไว้ในคดี กฟ.2/2559 และสืบพยานในช่วงก่อนถึงวันพิจารณาไว้แล้ว จึงไม่ทำให้จำเลยทั้งสองเสียเปรียบ แต่เนื่องจากเพื่อให้กระบวนการพิจารณาเป็นไปอย่างเรียบร้อย ไม่ให้คู่ความทั้งสองฝ่ายมีข้อขัดข้องใจ ศาลจึงให้เจ้าหน้าที่ศาล เป็นผู้ควบคุมดูแลพยานไว้ในระหว่างพักรอการพิจารณา แม้ว่าต่อมาทนายความโจทก์ได้แถลงต่อศาลให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิของลูกความในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในการพบปะกับทนายความของตน แต่ศาลพิจารณายืนยันตามคำสั่งเดิม โดยศาลเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปโดยความสงบเรียบร้อยและเพื่อความยุติธรรมของทั้งสองฝ่าย

จากกรณีข้างต้น ในวันที่ ทางมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา จึงได้ทำหนังสือถึงประธานศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาภาค 8 และหัวหน้าศาลจังหวัดระนอง เพื่อพิจารณานุญาตให้ทนายความของผู้เสียหายสามารถเข้าถึงและพูดคุยกับลูกความของตัวเองได้ อันเป็นการคำนึงถึงหลักการพิจารณาคดีอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และมีอิสระซึ่งข้อผูกพันใดๆ (Fair Trial) ที่ศาลยุติธรรม

ไทยได้แสดงเจตนาในการยึดถือมาโดยตลอด ประกอบกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) และรัฐธรรมนูญของไทย ได้รับรองสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม ทัศนคติความเป็นกลไกสำคัญในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อเป็นหลักประกันว่าคุณค่าจะได้รับการช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาต่อผู้คดีได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น การที่ผู้เสียหายคดีค้ามนุษย์ไม่สามารถพูดคุยกับทนายความของตนอาจกระทบต่อสิทธิของผู้เสียหายจะได้รับคำปรึกษาโดยทนายความ

รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ นายปภพ เสียมหาญ ผู้ประสานงานโครงการต่อต้านการค้ามนุษย์ มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา เบอร์โทรศัพท์ 094-5485306 E-mail: mthaim420@gmail.com